

jari järvelä

tammi

jari järvelä

TYTTÖ
JA SEINÄ

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Kirsille – ja Kirsin kuville.

JARI JÄRVELÄ

- Bambi ja muita novelleja, 1995
Nuorikko ja muita novelleja, 1996
66 luuta, 1998
Lentäjän poika, 1999
Veden paino, 2001
Paljon on Afrikasta kertomatta, 2002
Pieni taivas, 2004
Kansallismaisema, 2006
Romeo ja Julia, 2007
Mistä on mustat tytöt tehty?, 2009
Zombie, 2010
Château Inkeroinen, 2012
Parempi maailma, 2012
Tyttö ja pommi, 2014
Särkyvää, 2014
Tyttö ja rotta, 2015

© JARI JÄRVELÄ JA KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2016

ISBN 978-951-31-8888-7

PAINETTU EU:SSA

*"People who get up early in the morning cause war,
death and famine."*

BANKSY

Ihmiset haluaa vittu onnellisen elämän. Ne aattelee, että onnen saavuttaa kun on oma asunto ja oma auto ja oma nurtsi ja oma vene ja oma traileri jolla voi vetää sitä venettä merenrantaan, ja oma saari johon voi sillä veneellä purjehtia ja oma seinänkokoinen telkkari josta voi katsoa viittäsatia eri maksukanavaa ja lomakuvia siitä omasta saaresta.

Ihmiset haluaa onnellisen elämän. Ne aattelee, että onni tulee siitä kun saa ylennyksen, saa lisää liksaa ja uuden ylennyksen, saa työhuoneen josta on näkymä kaupungin kattojen yli, saa kolme lasta. Yhdestä lapsesta tulee tähtiviulisti joka saa soitollaan presidentit ja kuninkaatkin itkemään, toisesta tulee huippu-urheilija joka voittaa sadan metrin juoksun olympiakultaa vaikka kaatuu kuudenkymmenen metrin kohdalla, ja kolmannesta tulee tiedemies joka saa kolme nobelia ja joka keksii suihkussa laulaessaan miten teleportataan minuutissa maasta Andromedan tähtisumuun sen sijaan, että sinne lennettäisiin raketilla miljoona vuotta.

Ihmiset uskoo, että onni on sitä, että saa lottovoiton, dalmatiankoiran, puhelinsoiton Mark Zuckerbergilta ja Jennifer Lawrencelta ja paavilta, kaikilta samana päivänä. Ne uskoo, että onni on sitä, kun ostaa ilman lainarahaa entistä isomman

asunnon ja vielä sitäkin isomman, sitten nelikerroksisen linnan jonne mahtuu sisälle tenniskenttä, kun saa päältäajettavan ruohonleikkurin josta ei ikinä lopu bensa ja jolla voi ajella linnaa ympäröiviä nurmikenttiä. Ne uskoo, että onni on sitä, kun saa linnan ruusutarhan viereen niin ison uima-altaan että sinne mahtuu sata bikiniasuista, botoxhuulista isorintaista polskijaa kerralla. Ja ne kaikki polskijat sanovat rakastavansa sinua ja räpsyttävät tekoriipsiään.

Ihmiset uskoo, että onni on sitä, että pääsee televisioon, pääsee televisioon joka viikko, pääsee Hollywood-filkan pääosaan ja kaikki tunnistavat sen jälkeen kadulla. Ne on varmoja, että onni on sitä, että saa kämppäänsä messinkisten sijasta kultaiset ovenkahvat, vessaankin. Vessan vetonuppiin on upotettu timantteja ja oma aamusumppi on tehty Black Ivory -kahvista, jonka pavut ovat maailman kalleimpia ja kulkeneet läpi luonnonmukaisen puhdistautumisreitit thaimaalaisen norsun suolistossa suusta persreikään ja maksavat tuhat euroa kilolta.

Sori. Onni ei ole mitään näistä.

Rust kertoi mulle yhdellä wraittauskeikalla stoorin Michelangelosta, joka oli maalannut viisisataa vuotta sitten Sikstiiniläiskappelin. Katto oli neljäkymmentä metriä pitkä ja kolme-toista leveä. Aluksi Michelangelolla oli ollut apulaisia, mutta ne ei olleet jaksaneet työskennellä hankalilla notkuvilla telineillä selällään. Michelangelo oli päättänyt maalata kaikki enkelit ja profeetat ja kuut ja auringot ja piissit yksin. Selkää särki, käsiä kolotti. Maalia putosi jatkuvasti silmiin, vaatteet oli tahmaisissa tahroissa. Telineet huojuivat, välillä osa niistä sortui ja alas oli huimaava matka. Ruokatuntia ei ollut. Michelangelo otti ylhäällä kulauksen viinipullosta, nakersi

palan kuivaa leivänkannikkaa ja jatkoi. Paavi kävi jatkuvasti valittamassa alhaalla siitä että tyypit on ihan väärännäköisiä ja värit perseestä, en mä tollaisia pyytänyt. Mä kiellän sua jatkamasta.

Michelangelo teeskenteli kuuroa. Paavin sotilaat ei uskaltaneet kiivetä kiikkериä telineitä ylös pysäyttääkseen sen. Se maalasi piissään neljä vuotta.

Michelangelo on meidän wraittereiden esi-isä. Hankalat työolosuhteet, vihamielinen yleisö, jos jäät kiinni niin luut potkitaan rikki.

Jos spraykannu olisi keksitty viisisataa vuotta sitten, Michelangelo olisi spreijannut koko Sikstiiniläiskappelin. Vatikaanin museossa olisi jäljellä kunniapaikalla tyhjätkit, joita se on käyttänyt.

Kun Michelangelo sai työn lopulta valmiiksi ja telineet purettiin ja se kiipesi selkä natisten alas, kaikkien mielestä työ oli ihan helvetin hieno. Mitään sellaista jengi ei ollut ennen nähnyt. Mutta ei sillä ollut Michelangelolle enää siinä vaiheessa väliä. Paavi tarjosi kultasäkkiä, mutta Michelangelo sanoi sille, että nyt sä et tajua papparainen tätä juttua ollenkaan, pidä rahas.

Michelangelolle hienoin hetki oli ollut se, kun katto oli ollut vielä paljas, ja koko työ oli ollut vasta sen päässä.

Hetki, kun se oli ottanut ensimmäisen kerran maalisudin käteensä. Ja väriä täynnä oleva suti oli juuri koskettamassa paljasta rappausta.

Sen hetken puolesta voi kuolla.

Onni on täysi spraykannu ja paljas seinä.

Se katoava hetki, kun kannu alkaa muuttua tyhjäksi ja seinä täydeksi.

Kyseessä on maailman ihmeellisin metamorfoosi. Sille ei pärjää edes ruma karvainen toukka, joka muuttuu hehkuvaksi ritariperhoseksi ja lepattaa auringossa kylpevän kukkedon yllä.

1

Loksautin oven takanani kiinni. Vetäisin syvään henkeä ja astuin edemmäs porrastasanteella. Pieni askel ihmiskunnalle, suuri askel Metrolle.

Paluuta mun viimeiseen turvapaikkaan ei enää ollut, sillä mulla ei ollut mutsin kämppään avainta. Mulla ei ollut puhelinta. Mulla oli vain reppu ja mutsin säästöt, tuhatkolmesataa euroa.

Pihalla odotti keula alaovea kohti musta Mersu. Sen sisällä oli porukkaa, joka halusi tappaa mut.

Laskeuduin hitaasti portaita kerroksen alemmas, mutsi asui tokassa. Alaoven lasista tunkeutui ruudullinen iltapäivän terävää valoa muuten varjoisaan portaikkoon. Voisin avata oven ja yrittää juosta Mersun keulan editse mahdollisimman nopeasti kerrostalojen väliin. Olin pudonnut Berliinissä nelisen metriä asfalttiin noin kuukautta aiemmin, mutta mun jalka oli jo aika hyvässä kunnossa, en ollut kuitenkaan vielä yrittänyt pinkoa sillä pitkiä matkoja. Todennäköisesti en jaksaisi kovinkaan kauas.

Oli iisimpiäkin tapoja tehdä itsemurha kuin ontua räkä poskella.

Hiivin portaita alemmas, kurkistin ovilasin kulmasta ulos. Mersu kyttäsi parkkipaikalla, se näytti mustalta timantilta neljällä pyörällä kulkevien ruosteläjien rinnalla. Aurinko meni hetkeksi pilveen ja erotin etupenkillä leveän hahmon.

Paikallisilla ei ollut noin uusia autoja. Eikä noin kiillotettuja. Eikä etenäkään noin ruosteettomia.

Kaikki arvokas oli myyty eteenpäin tai viety panttilainaan. Mä tiesin, olin asunut Karhuvuorella lähes koko elämäni.

Jos tänne kurvasi upouusi Mersu, saattoi olla varma ettei se tullut ilman painavaa syytä. Vähän kuin olisi korppi laskeutunut ikkunalaudalle koputtamaan ja tuomaan viestiä rutosta tai sodasta.

Mersun takana metsän reunassa istui nuorisoporukka, yksi rummutti ämpäriä. Sillä oli vihreäkeltapunaraitainen villapipo päässä kesähelteellä.

Palasin portaita ylös. Vilkuilin ykköskerroksen ovia, mietin asuntojen huonejärjestystä ja ikkunoiden suuntia. Pohjakaava oli todennäköisesti sama kuin talossa jossa olin asunut Rustin kanssa muutaman minuutin matkan päässä. Karhuvuoren vuokrakerrostalot on rakennettu kaikki samoista elementeistä. Näissä ei tavoiteltu yksilöllistä asumista, näissä tähdättiin karjalauman pitämiseen aitauksessa. ”Viherparatiisiksi” ja ”Hyvinvointiyhteisöksi” ja ”Elämykselliseksi asumiseksi Luontoäidin helmassa” aluetta oli kutsuttu vain rakennusvaiheessa.

Hypistelin rahoja taskussani. Olin jättänyt keittiön pöydälle mainoslehtisestä repäistyn lapun: ”ANTEEKSI. M.” Se oli mun pisin mahdollinen anteeksipyyntö siitä, että pöllin mutsin vuosien säästöt.

Valitsin oven, jossa luki Korhonen. Pirautin ovikelloa. Uudestaan. Kukaan ei vastannut. Olin työntänyt sormen postiluukun väliin, jotta kuulisin liikkuko sisällä ketään.

Joko Korhonen oli sammunut tai töissä. Edellinen oli todennäköisempi vaihtoehto. Karhuvuoressa työttömyysaste oli lähes viisikymmentä prosenttia. Yhdenlainen huippusaavutus sekin Suomen ja maailman mittakaavassa. Olympiamitalia siitä ei saanut.

Viereisessä postiluukussa luki kaksi sukunimeä, Kontiola ja Pettersson, niiden yläpuolelle oli isolla tekstattu lappu

KORVATUNTURIN SIVUKONTTORI.

EI MAINOKSIA TÄNNE!!!

AINOASTAAN LAHJOJA

SAATANAN TONTUT!!!

Soitin ovikelloa. Oven takaa kuului raskaita askeleita.

Ovi aukaistiin. Aukon täytti kaljamahainen mies, joka oli kalsarisillaan.

– Häh? se kysyi kaljatölkki kädessään.

– Kontiola vai Pettersson? kysyin.

– Kuka kysyy?

– Täällä tarvitaan kuulemma nuohoojaa, sanoin ja tunkeuduinkin sen ohitse.

Huoneen lattia oli täynnä pizzalaatikoita, niistä olisi voinut rakentaa pilvenpiirtäjän. Peräseinällä oli taulutelevisio, jonka tuumakoko oli yli viisikymmentä, ruudussa autot kiersivät asfalttirataa. Telkkariin Karhuvuoressa satsattiin. Sänkykin sai mennä, kunhan isosta teeveestä ei tarvinnut luopua. Mun oli välillä vaikea ymmärtää paikallisia miehiä. Ne katsoi-

vat jättiskriineiltään kuuttakymmentäyhdeksää eri urheilulajia perse pultattuna sohvaan ja haukkuivat urheilijoita laiskoiksi paskoiksi. Jos ne pääsevät pihalle asti, ne tuijottavat pallogrillii ja odottavat, että niiden laserkatse saisi makkaran paistumaan vähän nopeammin. Äijiä voi seistä neljäkin rinnakkain, ne eivät puhu toisilleen puoleen tuntiin mitään, ne vain tuijottavat vakavina grillissä kärventyviä makkaroituja kuin pötköt olisi leikattu niiden omista jalkoväleistä ja kyseessä olisi pyhä uhritoimitus.

– Missä tulisija on? kysyin.

– Mikä vitun tulisija? mies sammalsi äreästi. Sen veekäyrä alkoi nousta, seuraavaksi se reagoisi keskusteluun tåkäläisten miesten tapaan, eli löisi. Mun pitäisi pitää se hämmennyneenä.

– Hormitutkimus, sanoin.

– Täällä on kaukolämpö. Mitään savupiippuja ole.

– Mulla on toisenlaista tietoa. Tarkastin juuri naapurirapusta yhden hormin.

Harpoin telkkarin vieressä olevan ikkunan luo. Sen eteen oli vedetty paksu musta verho, ettei ulkoa paistava päivänvalo häiritseisi Kontiolan ja Petterssonin luolamiesten elämää simuloivaa arkea. Vetäisin mustan verhon pois ikkunan edestä.

– Älä saatana! Mies horjahti taaksepäin ja suojausi silmiään kuin olisi metsänpeikko, jonka valo kärventää.

– Täällähän se hormi on, sanoin. – Kokeilen vielä paloviranomaisten määräysten valtuuttamana mahtuuko hormista asianmukaisesti poistumaan hätätilanteessa.

Avasin kapean ja korkean tuuletusikkunan ja ujuttauduin jalat edellä ulos. Maahan olisi roikkumallakin pari metriä. Nilkan olisi syytä kestää.

– Kiitos ystävällisestä vastaanotosta. Jos teillä on jotain kysyttävää, voitte ottaa yhteyttä Nuohousalan Keskusliittoon normaalin virka-ajan puitteissa, sanoin ja pudottauduin alas. Pyörähdin saman tien kyljelleni.

Olin päätyneet kerrostalon takapuolelle. Lähdin etenemään kyyryssä kohti metsää.

– Hei! Helvetin takkapiru! Takaisin! Mies jäi huutamaan ja huitomaan tuuletusikkunaan. Pyörävajan varjosta irtosi hahmo ja lähti tulemaan kohti. Mersumiehellä oli ollut kaveri kytiksellä talon toisella puolella.

Lähdin ryntäämään läpi matalan koivikon, oksat löivät vasten kasvoja. Olin kompastua kahteen teiniin, jotka olivat löytäneet pehmeän sammalikon kutupaikakseen. Tytöllä ei ollut enää paitaa päällä, ja poikakin oli jo vetänyt shortsit puolisääreen. Karhuvuorelaista kesälempeä parhaimmillaan.

– Sori, henkäisin ja juoksin niiden ohi kohti pururataa.

Takanani metsä ryskyi. Kuulin kimeän kirkaisun. Takaa-ajajani oli täytynyt kohdata sama kuherteleva vähäpukeinen pariskunta.

Pääsin pururadalle, juoksin sitä pitkin lyhyen matkaa. Kun polku teki mutkan, ryntäsin uudestaan tiheikköön. Metsässä alkaa kiertää kehää tosi helposti. Jos ohittaa puut aina samalta puolelta, päätyy tekemään ympyränmuotoisen rundin ja kohtaa ennen pitkää omat jalanjälkensä. Silloin kun juoksee pakoon tappajia, on parasta muistaa ohittaa joka toinen puunrunko oikealta ja joka toinen vasemmalta, ettei päädy takaa-ajajiensa syliin.

Kiipesin mäelle tutun kelomännyn luo, olin aina välillä kiivennyt sen latvaan maalaamaan merkkini ja katselemaan muutaman kilometrin päässä siintävää Kotkan keskustaa.

Nyt mun ei kannattaisi kavuta keloon. Mänty oli kuivunut ja siinä oli vain neulasettomia oksia näkösuojaksi jäljellä.

Ponnistelin sen sijaan läheiseen koivuun joka oli sankan lehvistön peittämä. Kipusin viisi kuusi metriä ja odotin lehtien keskellä ääneti. Ampiaisen pörisi korvan juuressa, levoton pikkulintu poukki lähellä oksalta oksalle ja säkätti närkästyneesti. Alhaalta kuului askeleita. Ne pysähtyivät lähelle.

Painoin naaman vasten koivunrunkoa, ettei huohotus kuuluisi alas. Päässä surisi kuin siellä olisi äskeisen ampiaisen kavereiden pesä.

Olin tullut mutsin hoteisiin sen jälkeen, kun olimme tunkeutuneet ystäväni Vorkutan kanssa vajaa viikko aiemmin Janus-nimisen venäläisen oligarkin kartanoon ja tuhonnet maailman kuuluisimman graffitintekijän Banksyn teoksen. Jäärotan. Hinta huutokaupassa 2,2 miljoonaa. Ja mä olin valellut hapolla siinä sivussa yhden Van Goghin Auringonkukka-maalauksen. Hinta Vorkutan mukaan helvetin paljon enemmän.

Mä en ollut onnistunut olemaan näkymätön. Toivottavasti Vorkuta oli.

”Jos minä pystyin löytämään sinut, pystyvät muutkin, ja pian”, ääni oli sanonut hetki sitten mutsin kännykässä, johon olin vastannut. Se oli väittänyt olevansa Banksy.

Olin jättänyt kännykän samalle keittiönpöydälle kuin jäähyväislapputi.

Koivun juurelta kuului kiroilua, sitten askeleet etäännyivät.

Odotin hetken ja valuin lehvistön keskeltä alas.

Suuntasin takaisin kohti kerrostaloja.

Kiersin tiheän pajukon läpi talojen etupuolelle. Kun tulin lähemmäs äidin kotitaloa, laskeuduin mustikanvarpujen

keskelle mahalleni. Ikkunasta näkemäni jätkäporukka lojui yhä nurmikolla rummuttamassa sinkkiämpäriä, polttamassa pilveä ja jauhamassa paskaa. Musta auto oli paikallaan viidenkymmenen metrin päässä, ajovalot mollottivat kohti etuovea kuin isot silmät. Kohta mua jahdannut mies ryskyi huohottaen metsästä, pudisti risuja vaatteistaan, istuutui kuskin vieriselle penkille.

– Hei hobitit, kuiskasin pajukon suojusta. – Älkää katsokotänne. Jos Frodo viitsisit poiketa kuselle, mulla olisi asiaa.

Venasin hyttysten syötävänä mahallani kymmenisen minuuttia. Sitten yksi jätkistä nousi ja asteli laiskasti pajupuskan taakse. Makasin varvikossa, kun se nojasi läheiseen puuhun ja oli kusevinaan puun juurelle.

– Sua ei oo näkynyt pitkään aikaan, se sanoi, ei katsellut minua vaan syvemmälle metsään.

– Oon ollut muualla. Berliinissä. Mitäs kuuluu?

– Mikäs tässä? Keräätkö Metro marjoja?

– Mulla on ongelma.

– Toi auto vai?

– Haluaisin tietää ketä ne on.

– Eiks rekkari riitä?

– Ei. Voitko auttaa?

– Odota mä katson.

Frodo kyyristyi, oli solmivinaan kengännauvojaan, kaivoi sen sijaan taskustaan nopan ja heitti sen laakealle sammalpeitteiselle kivelle.

– Et kai sä jumalauta vieläkin heitä noppaa? sähähdin.

– Onko sulla parempi tapa ratkaista asioita? Frodo murahti. Se kumartui poimimaan arpakuution ja katsoi silmälukua.

– Noppa sanoo: Ehkä. Mitä me saadaan palkaksi? Frodo kysyi.

– Mitä sä haluat?

– Rahaa. En mitään. Auton. En tiedä vielä. Pieni hetki.

Frodo heitti uudestaan noppaa. Hautasin pään sammalikkoon, etten älähtäisi. Frodon kanssa oli turhaa käydä neuvottelemaan. Sillä oli noppansa.

– Mitä silmäluku näyttää? kysyin ja pyyhkäisin hämähäkin pois poskeltani.

– Viittäsataa euroa.

– Mulla on kaksisataa, yritin. – Ei enempää.

Frodo käänsi ensimmäisen kerran katseensa suoraan muhun, mulkaisi ja nousi pystyyn.

– Noppa sanoi viisisataa, se sanoi yläpuoleltani. – Jos mä heitän vielä kerran noppaa, summa on joko yksin-, kaksin-, kolmin-, nelin-, viisin- tai kuusinkertainen. Silmäluvun mukaan.

– Saat sen viisisataasi helvetti.

– Äskenhän sulla ei ollut.

– Sen verran just löytyy. Muistin juuri.

– Sä olet Metro aina ollut helvetin huono valehtelemaan, Frodo murahti. Se avasi housunvetskarin ja alkoi lorottaa viereeni.

Frodon poistuttua kavereidensa luo peräännyin taemmas metsään, paikkaan josta erotin kapeiden pihlajanlehtien välistä Mersun. Auto postasi tummennettuine laseineen hievahtamatta paikoillaan.

Todennäköisintä oli, että autossa oli Januksen miehiä. Ne olivat metsästäjä ja mä olin saalispeura, jonka ne halusivat

paistaa uunissaan. Miten ne tiesivät, että olin majoillut mutsin luona muutaman päivän? Miksi ne odottivat eivätkä menneet soittamaan ovikelloa? Ja missä helvetissä Frodo viivytteli?

Jos saisin jokaisesta päässäni pyörivästä kysymyksestä euron, olisin miljonääri.

Mulla ei ollut kelloa. Laskin aikaa itikanpistoista.

Kolmenkymmenenkahden kutisevan paukaman jälkeen apukuskin puoleinen etuovi aukesi ja ulos astui sama lyhyttukkainen kundi, joka oli jahdannut mua metsässä. Se oli pukeutunut farkkuihin ja valkoiseen teepaitaan. Sillä oli aurinkolasit ja niin valtavat kourat, että se pystyisi vipuamaan päinryntäävän härän sarvista maahan. Se käveli kerrostalon ympäri, vilkaisi kelloa, puhui muutaman sanan kännykkään ja otti takapenkiltä lentäjänpusakan ennen kuin istui taas autoon. Takaovi oli hetken auki, ja kerkesin erottaa, että takapenkillä ei istunut ketään. Autossa oli siis kaksi ihmistä. Kuski ja Isokoura.

Mutsi ei ollut vielä palannut. Se oli lähtenyt lääkärin suosituksesta lenkille ja unohtunut nähtävästi paikalliseen räkälään BarBaariin tuopin ääreen pitämään palopuheita terveellisistä elämäntavoista. Ja kertomaan kuinka voimaannuttava vaikutus sen uudella suosikkivärillä, omenanvihreällä, oli niin sieluun kuin ruumiiseen.

Mutsilla on absoluuttisen hirveä värisilmä. Jos olisin käyttänyt sen ehdottamia vaatteita aikanaan koulussa, mun pää olisi työnnetty vessanpönttöön ja pyttyä vedelty seuraavat viisitoista minuuttia.

Nyt toivoin, että mutsi ottaisi vielä toisen tuopin ja pysyisi pubissa esitelmöimässä mahdollisimman pitkään. Sekä mulle että sille olisi parempi, ettei se saapuisi nyt paikalle.

Rummun virkaa toimittanut ämpäri lojui yksinäisenä nurmikolla. Frodon porukka oli hajaantunut pian sen jälkeen, kun Frodo oli käynyt juttelemassa mulle metsänrajassa. Frodo oli mua yli viisitoista vuotta vanhempi, olin oppinut tuntemaan sen Rustin kautta. Puoli Kotkaa oli kuulemma Frodon luokkakavereita, se oli jäänyt niin monta kertaa luokalle. Se ei ollut tyhmä, sitä ei vain ollut kiinnostanut koulussa saatava oppi.

Frodon nimi oli joskus kauan sitten ollut Jukka. Jukan elämän iso käänne oli tapahtunut, kun se oli ollut kuusitoista. Silloin se oli lukenut ensimmäisen kerran Tolkienin kolmiosaisen eepoksen Taru sormusten herrasta. Sitä mukaa kuin Frodo Reppuli ja Samvais Gamgi vaelsivat syvemmälle Mordorin Mustaan Maahan, Jukka muuttui pikkuhiljaa hobitiksi. Isot jalkaterät sillä oli ollut jo syntymälahjana, korvalehtiään se yritti suipontaa saksilla.

Se oli repinyt puhelinluettelosta Kotkan kartan, viivannut kaupunginosien nimet yli ja kirjoittanut tilalle Keski-Maan paikannimiä: Tukinturku, Sammakkosuon kylä, Järin Möyremä, Purumurjula. Frodo ei asunut Karhuvuoressa, se asui Repunpäässä. Alkoholisoitunutta kasvatti-isäänsä se kutsui Bilboksi.

Frodo oli kerännyt vuosien mittaan ympärilleen muutama uskollisen seuraajan ryhmän. Ne suunnittelivat vuosia ennen Peter Jacksonin elokuvia monimutkaisen nopalla pelattavan roolipelin. Yhdessä ne olivat hobitteja, jotka tarpoivat halki vihamielisen maan ja polttelivat piippukessuaan. Raksalla mestari saattoi vittuilla, mutta vittuiluun sai perspektiiviä tajutessaan, että mestari oli Synkmetsän Örkki. Noppaa heittämällä Frodo katsoi mitä örkillä kävisi: yksi, pää

metrisellä miekalla irti, kaksi, pää kaksimetrisellä miekalla irti, kolme, örkki muuttui mustalla loitsulla hevosen sontaläjäksi. Neljä, viisi, kuusi. Kaikki yksityiskohdat ratkaistiin heittämällä noppaa. Huoltoaseman vessassa Frodo käytti noppaa, kun ei löytänyt pölyssä heti vetonuppia.

Nopanheitosta tuli Frodon ystäväpiirissä suoranainen elinehto, ei ollut ongelmaa jota ei olisi voinut ratkoa nopilla. Tyttöystävä itkee: yksi, jätän, kolme, kuuntelen, neljä, juon illan kaljaa, kuusi, poimin Sibeliusspuiston istutuksista kukkimpun ja rakastun uudelleen.

Olin joskus kadehtinut Frodoa. Mun oli usein ihan helvetin vaikea päättää asioista, mietin loputtomiin ratkaisujeni hyviä ja huonoja puolia. Frodo käytti samaan ongelmaan sekunnin, se antoi nopan ratkaista pulman puolestaan.

Se ei ottanut käskyjä vastaan keneltäkään ihmiseltä, vain nopalta.

Poliisi piti Frodoa hidasjärkisenä rastatukkana, joka höhöili pipo päässä pitkin Karhuvuorta ja juoksenteli samannäköisine kumppaneineen poliisiauton nähdessään näkymättömiin, vain koska poliisit ja kaikki viranomaisiin liittyvä oli Frodon ja sen kavereiden mielestä Mordor. Frodo oli luonut hörhökulissinsa taakse varastetun tavaran välittämisen, jota se sai hoidella ihan rauhassa. Slurkit pysäyttivät sen yleensä vain väitelläkseen Sormusten herran ja Hobitin elokuvaversioista, joista varsinkin jälkimmäistä Frodo piti harvinaisen epäonnistuneena kuvauksena siitä, millaista oikeiden hobittien elämä oli Kotkan Keski-Maassa.

Frodo oli onnistunut luomaan itselleen harmittoman kylähullun imagon. Päältäpäin katsottuna oli vaikea arvata, että housujensa sisällä se piilotteli vatsapussia, jossa oli aina vähin-

tään kolme neljä tonnia rahaa. Joskus kymmenen. Lisäksi se kantoi mukanaan ikävännäköistä puukkoa, jota se oli käyttänyt Rustin mukaan ainakin kolmasti, koska noppa oli neuvonut. Yksi kavereista oli maannut neljä viikkoa koomassa ja oli vieläkin pyörätuolissa.

Rahaa Frodolta ei kannattanut mennä lainaamaan. Se päätti koron heittämällä noppaa. Halvinkin korkovaihtoehto oli kaksinumeroinen. Velanperimiseen se käytti hyvin keski-aikaisia menetelmiä. Niistä puukko oli yksi.

Frodon suuri trauma oli se, että se ei ollut lyhytkasvuisen vaan lähes kaksimetrinen yli satakiloinen rötkäle, jonka Jamaikan värisen villapipon alta tursusi rastapalmikoita kuin puun oksia. Sen naama oli kalpean vihertävä, aurinkoa se vältteli ja pysyi mieluiten varjossa. Hobittia enemmän se muistuttikin Tolkienin maailmassa enttiä, niitä hitaanpuoleisia, puunkaltaisia otuksia jotka hermostuessaan kaatoivat rakennuksia ja mäiskivät örkkejä hengiltä.

Frodolla oli myös isovelji. Se oli samankokoinen ja asui paraikaa Sukevan vankilassa hakattuaan poliisin varhaiseläkkeelle. Isovelikin oli periaatteessa lempeäluontoinen. Pahoinpitelyn syy oli se, että poliisi oli astunut jalkakäytävälle luitterelleen kastemadon päälle ja virnistänyt.

Jos olisit murtautunut venäläisen oligarkin kotigalleriaan, heittänyt happoa maailman kuuluisimman graffititaiteilijan työn päälle, tullut tuhonneeksi siinä sivussa van Goghin maalauksen sekä jättänyt jälkeesi kuolleen teollisuusvartijan ja kituvan verikoiran, mitä tekisit?

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789513 188887

84.2

ISBN 978-951-31-8888-7